

Bir zamanlar zengin bir adam varmış. Bu adamın iyi yürekli karısı bir gün çok hastalanıp yatağa düşmüş. Sonunun yaklaştığını hissedince, tek kızını yatağının yanına çağırılmış. "Daima iyi bir kız ol," demiş ona. "Ben cennetten bakıp seni koruyacağım." Kısa bir süre sonra dediği olmuş ve kadıncağzı ölmüş. Onu evin bahçesine gömmüşler. Yağan karlar mezarının üzerini güzel bir örtüyle kaplamış. Küçük kız her gün annesinin mezarının başına gider ağlarmış. Çevresindekilere çok nazik davranan, düşünceli ve iyi yürekli bir kızmış bu.

Gel zaman git zaman, güneş yeniden parlayıp karlar eriyince, kızın babası başka bir kadınla evlenmiş. Bu kadının da iki kızı varmış. Kızların yüzleri pek güzel değilmiş, kalpleri ise çok kötüymüş. Zavallı küçük kızın yaşamını cehenneme çevirmişler. "Hiçbir işe yaramayan birinin burada işi ne? Karnını doyurmak istiyorsan çalışıp bunu hak etmelisin!" diyerek, kızcağıza giysilerini çıkarttırmışlar. Üzerine gri bir paçavra giydirip onunla alay etmişler, sonra da mutfakta çalışmaya göndermişler.

Küçük kız mutfakta pek çok iş yapmak zorundaymış. Gün ağarmadan kalkıp su taşımaya, ocağı yakması, yemeği pişirmesi, bulaşıkları yıkaması gerekiyormuş. Ayrıca üvey kızkardeşleri ona eziyet etmek için ellerinden geleni yapıyorlar, bir de onunla alay ediyorlarmış. Kızcağzın akşamları yorgun argın yatıp dinlenebileceği bir yatağı bile yokmuş. Ocağın küllerinin yanına kıvrılıp uyuyormuş. Bu yüzden de her zaman toz toprak içindeymiş. Kötü yürekli kızlar bu kirli haline bakıp ona "Külkedisi" adını takmışlar.

Bir gün Külkedisi'nin babası panayıra gidiyormuş. Karısıyla kızlarına panayırdan ne istediklerini sormuş. Kızlardan biri, "Güzel giysiler istiyorum!" demiş. Diğeri bağırarak: "İnciler ve elmaslar isterim!" Adamcağzı kendi kızına dönüp "Sen ne istersin çocuğum?" diye sormuş. "Eve dönerken şapkana degen ilk dalı koparıp getir bana babacığım," diye cevap vermiş kızı. Adam panayırdan üvey kızlarının istediği giysilerle mücevherleri almış, eve dönmek üzere yola koyulmuş. Yeşil bir korudan geçerken bir fındık dalı az kalsın şapkasını başından uçuruyormuş. Adam durup dalı koparmış ve eve getirip kızına vermiş. Kız fındık dalını götürüp annesinin mezarı üzerine dikmiş. Mezarın başında o kadar çok ağlamış ki gözyaşlarıyla sulanan fındık dalı büyüyüp güzel bir ağaç olmuş. Küçük kız günde üç kez mezarın başına gider, gözyaşları dökermiş. Derken bir gün küçük bir kuş gelip ağacın bir dalına yuva yapmış. Kuş kızla konuşur, onu korur ve her istediğini alıp getirirmiş.

Günün birinde o ülkenin kralı üç gün sürecek bir balo düzenlemiş. Oğlu veliaht prens, baloya katılan genç kızlar arasından kendisine bir eş seçecekmış. Külkedisinin üvey kardeşleri de bu törene davetliymiş. "Kralın davetine gideceğiz, çabuk saçımızı tara! Koş, ayakkabılarımızı parlat! Gel, kemerlerimizi bağla!" diyerek Külkedisi'ni oradan oraya koşturup durmuşlar. Genç kız kendisinden istenilenleri yapmış ama gözyaşlarına da engel olamamış. O da baloya gitmek istiyormuş. Sonunda davete ka-

tılmasına izin vermesi için üvey annesine yalvarmış. Kadın, "Sen de mi gitmek istiyorsun?" diye bağırması. "Nasil gidersin? Üstüne başına bak! Ne giyip de gideceksin? Üstelik dans etmeyi de bilmezsin!" Ancak kızcağız pes etmeden yalvarmayı sürdürünce, "Pekâlâ!" demiş. "Şu tastaki bezelyeleri küllere karıştırıyorum. İki saat içinde bezelyelerin hepsini küllerin arasından ayıklayabilirsen sen de davete gidebilirsin." Sonra bezelyeleri küllere karıştırmış. Genç kız hemen arka kapıya koşup seslenmiş:

"Sevgili kuşlarım, gökyüzündeki dostlarım,
Uçun gelin güvercinler, koşun kumrularım,
Ardıçkuşu, şen ispinoz, sen de gel karatavuk,
Uçun gelin yanıma, yardıma koşun çabuk!
Ne olur çabucak toplayın şu bezelyeleri,
Koşun, acele edin, kaçıracağım daveti!

Mutfak penceresinde önce iki beyaz güvercin görünmüş, sonra iki kumru girmiş içeri. Onların arkasından gökyüzündeki tüm kuşlar kanat çırpıp ötüşerek mutfağa dolmuşlar. Küllerin üzerine konmuşlar. Minik güvercinler başlarını eğip tık tık tık diye bezelyeleri ayıklamaya başlamışlar. Diğer kuşlar da onlara bakıp işe koyulmuşlar. Bütün bezelyeler bir saat içinde ayıklanıp bir kabin içinde toplanmış.

Genç kız kabı götürüp üvey annesine göstermiş. Artık şenliğe gidebileceği için çok sevinçliymiş. Ancak kadın, acımasız bir tavırla, "Nasil gidersin pasaklı? Üzerine giyecek hiçbir şeyin yok," demiş. Kızcağız yine o kadar yalvarıp yakarmış ki kadın ondan kurtulmak için bu kez iki kap bezelyeyi küllerin içine atıp, "Bunları bir saat içinde

ayıklayabilirsen izin veririm," demiş. Genç kız yine evin arkasına koşup daha önce yaptığı gibi kuşları çağırmış:

"Sevgili kuşlarım, gökyüzündeki dostlarım,
Uçun gelin güvercinler, koşun kumrularım,
Ardıçkuşu, şen ispinoz, sen de gel karatavuk,
Uçun gelin yanıma, yardıma koşun çabuk!
Ne olur çabucak toplayın şu bezelyeleri,
Koşun, acele edin, kaçıracağım daveti!

Mutfak penceresinde önce iki beyaz güvercin görünmüş, sonra iki kumru girmiş içeri. Onların arkasından gökyüzündeki tüm kuşlar kanat çırpıp ötüşerek mutfağa dalmışlar. Küllerin üzerine üşüşmüşler. Minik güvercinler başlarını eğip tık tık tık diye bezelyeleri ayıklamaya başlamışlar. Diğer kuşlar da onlara bakıp işe koyulmuşlar. Bütün bezelyeler bir saat içinde kapların içinde toplanmış.

Genç kız sonunda baloya gidebileceğini düşünerek kapları götürüp üvey annesine vermiş. Ancak kadın, "Boşuna çabalama! Üzerine giyecek bir şeyin yok. Dans etmeyi de bilmiyorsun. Bizi orada rezil edersin, seni götürmeyiz." diyerek kızlarıyla birlikte çıkıp gitmiş.

Herkes gidince, Kükedisi büyük bir keder içinde gidip fındık ağacının altına oturmuş. Ağlayarak,

Silkin fındık ağacı, silkele dallarını!
Yağdır gümüşlerini, yağdır altınlarını!

diye bağırmış. Bunun üzerine fındık ağacında yuva kurmuş olan kuş, genç kıza altın ve gümüş ipliklerden yapılmış bir giysiyle üzeri pullarla işli bir çift ipek terlik getirmiş. Genç kız temizlenip paklanıp bu güzel giysileri giymiş ve baloya gitmiş. Kimse onu tanımamış, herkes onun yabancı bir ülkenin prensesi olduğunu sanmış. Çok değerli ve görkemli giysileri içinde öylesine ince, soylu ve güzel görünüyormuş ki kimse onun Külkedisi olabileceğini düşünemezmiş kuşkusuz. Üvey annesiyle üvey kardeşleri onun kir pas içinde evde olduğunu sanıyorlarmış zaten.

İçeri girdikten kısa bir süre sonra, prens gelip elinden tutarak genç kıza dansa kaldırmış. Bütün gece boyunca kızın elini bir an olsun bırakmamış ve başka kimseyle de dans etmemiş. Birisi gelip genç kıza dansa davet etmeye yeltendiğinde, "Leydi benimle dans ediyor," diyormuş. Gecenin geç saatlerine kadar dans etmişler. Vakit çok geç olup da genç kız artık evine dönmek isteyince, prens, "Ben seni evine götürürüm," demiş. Bu dünya güzeli kızın nerede oturduğunu görmek istiyormuş. Ancak Külkedisi prensin boş bulunduğu bir anda elini kurtarıp kaçmış ve eve doğru koşmaya başlamış. Prens de peşine düşmüş. Kız kendisini güvercin yuvasına atıp kapıyı kapatmış. Prens, kızın babası eve gelene kadar beklemiş. Adam gelince ona balodaki güzel prensesin kendisini güvercin yuvasına kapattığını söylemiş. Yuvanın kapısını kırarak açmışlar ama içerde kimseyi bulamamışlar. Eve geldikleri zaman ocağın üzerinde yanan küçük lambanın loş ışığında Külkedisi'nin kirli gri giysileri içinde her zamanki gibi küllerin yanına kıvrılmış olduğunu görmüşler. Kızcağız yakalanmamak için, güvercin yuvasından kaçıp elinden geldiği kadar büyük bir hızla soyunmuş. Giysilerini giyip küllerin yanına oturmuş.

Ertesi gün balo başlayıp babası, annesi ve kardeşleri evden gider gitmez Külkedisi fındık ağacının altına gidip bağırmış:

Silkin fındık ağacı, silkele dallarını!
Yağdır gümüşlerini, yağdır altınlarını!

Bu sesi duyan kuş, genç kıza bir gün evvelkinden çok daha güzel bir giysi getirmiş. Genç kız giyinip süslenip baloya gitmiş. İçeri girdiği an herkes onun güzelliğine hayran kalmış. Gözü kapıda, onu beklemekte olan prens hemen gelip kızın elini tutmuş. Bütün gece yalnız Külkedisi'yle dans etmiş. Genç kızın da başkasıyla dans etmesine engel olmuş. Birisi gelip de dans etmek istediğinde, "Leydi benimle dans ediyor!" diyormuş. Gece yarısı olup da genç kız eve gitmek isteyince, prens yine kıza izlemiş. Eve yaklaştıklarında kız koşarak bir an prensin göözünden uzaklaşmış. Bahçeye girince kendisini üzeri olgun armutlarla dolu büyük bir ağacın karşısında bulmuş. Nereye saklanacağını bilemeyen genç kız hemen ağaca çık-

miş. Prens Kükedisi'nin nereye gittiğini görememiş, ama oradan ayrılmamış. Kızın babası gelene kadar ağacın altında beklemiş. Adam gelince, "Bu akşam benimle dans eden gizemli leydi tam burada ortadan kayboldu. Galiba şu armut ağacına çıktı," demiş. Genç kızın babası, "Kükedisi olabilir mi?" diye düşünmüş. Sonra bir balta alıp gelmiş. Ağacı kesip devirmişler, ama kimseyi bulamamışlar. Mutfağa geldiklerinde, Kükedisi'nin her zamanki gibi küllerin dibinde büzüşmüş oturduğunu görmüşler. Çünkü kızcağız ağacın diğer tarafından yere inip güzel giysilerini fındık ağacındaki kuşa götürmüş, sonra eve gelip eski giysilerini giymiş.

Balcunun üçüncü günü babası, annesi ve kardeşleri evden gider gitmez Kükedisi fındık ağacının altına gidip bağırmuş:

Silkin fındık ağacı, silkele dallarını!
Yağdır gümüşlerini, yağdır altınlarını!

Bunun üzerine sevgili dostu kuş, genç kıza daha önceki giysilerden çok çok daha güzel bir giysiyle altından yapılmış bir çift terlik getirmiş. Genç kız giyinip süslenip baloya gitmiş. İçeri girdiğinde, onun güzelliği karşısında herkesin dili tutulmuş. Onu bekleyen prens hemen gelip elinden tutmuş ve bütün gece yalnızca onunla dans etmiş. Genç kızla dans etmek isteyenlere, "Leydi bana eşlik ediyor," diyormuş. Gece yarısı olup genç kız evine gitmek isteyince, prens de onunla gelmiş. "Bu kez onu kaçırmayacağım," diye düşünüyorsa da genç kız prensin bir anlık bir dalgınlığından yararlanıp kaçmış. Ancak koşarken telaşından altın terliklerin birini merdivenlerde düşürmüş.

Prens altın terliği almış; ertesi gün kral babasına gitmiş, "Bu altın terlik hangi hanımın ayağına uyarsa, onunla evleneceğim," demiş. Sonra gizemli prensesin izini kaybettiği eve gitmiş; terliği evdeki tüm hanımların denemesini istemiş. Kükedisinin kardeşleri bu habere çok sevinmişler. İkisinin de ayakları çok güzelmiş. Bu yüzden terliğin ayaklarına olacağından hiç kuşkuları yokmuş. Önce büyük kız terliği denemek istemiş. Ama başparmağını terliğe sokamamış bir türlü! Terlik ayağına çok küçükmüş. Bunun üzerine annesi kıza bir bıçak vermiş. "Parmaklarını kes gitsin," demiş. "Kraliçe olduktan sonra parmağı ne yapacaksın! Hiç yürümek zorunda kalmayacaksın ki!" Kız parmağını kesip ayağını zar zor terliğe sokuşturmuş. Sonra gidip prense göstermiş. Prens kıızı eş olarak kabul etmiş. Atının terkisine oturtmuş; birlikte saraya doğru yola çıkmışlar.

Ancak Kükedisi'nin diktiği fındık ağacının altından geçerlerken, ağacın dalına konmuş küçük bir güvercinin şöyle öttüğünü duymuşlar:

"Geri dön prens! Geri dön! Dön de şu terliğe bak!
Küçücük bir terlikte koskocaman bir ayak!
Prens! Prens! Dikkat et! Bu mu sevgili eşin?
Yanılma! Yanlış yapma! Bu değil gerçek gelin!"

Bunu duyan prens hemen atından inip kızın ayağına bakmış. Akan kanlardan kızın kendisini aldatmak istediğini anlamış. Atını çevirip kızı evine geri götürmüştü. Terliği bu kez ikinci kız giymiş. Kızın ayağı terliğe girmiş girmesine de topuğu olduğu gibi dışarda kalmış. Annesi bu kez de kızın ayağını kanatana kadar itip terliğin içine sokmuş. Sonra götürüp prense göstermiş. Prens kızı eş olarak kabul etmiş. Atının arkasına oturtmuş, saraya doğru yola çıkmışlar.

Ancak fındık ağacına yaklaştıkları zaman küçük güvercinin hâlâ aynı dalda oturduğunu görmüşler. Kuş hâlâ,

"Geri dön prens! Geri dön! Dönde şu terliğe bak!
Küçücük bir terlikte koskocaman bir ayak!
Prens! Prens! Dikkat et! Bu mu sevgili eşin?
Yanılma! Yanlış yapma! Bu değil gerçek gelin!"

diye ötüyormuş. Prens atından inip kızın ayağına bakınca sızan kanları görmüş. Kızın beyaz çorabı akan kandan kıpkırmızı kesilmiş. Bunun üzerine prens atını döndürüp kızı evine geri götürmüştü. Babaya, "Aradığım gerçek gelin bu değil," demiş. "Başka kızınız yok mu?" Adam, "Bir de ilk karımdan olan kızım Külkedisi var, ama o aradığınız kız olamaz," diye cevap vermiş. Prens o kızı da görmek için diretmiş. Bunun üzerine Külkedisi elini yüzünü yıkayıp gelmiş, prensi selamlamış. Sonra giydiği biçimsiz ayakkabıyı çıkarıp sol ayağını uzatmış. Prens giydirdiği terlik sanki onun için yapılmış gibi uymuş ayağına. Prens hemen kıza yaklaşmış yüzüne yakından bakmış ve tanımış onu. "İşte gerçek gelin!" demiş. Anneyle kızlarının hem korkudan renkleri atmış hem de çok kızmışlar. Saraya doğru giden prense Külkedisi'nin arkasından bakarken, fındık ağacındaki güvercin,

"Terlik sahibini buldu, haydi prens evine git!
Prenses için yapıldı o küçücük altın terlik!
Yanılmadın, korkma sakın, al götür güzel eşini!
Telaşlanma, buldun artık aradığın sevdiğini."

diye şakıyormuş. Şarkısını bitirince uçup Külkedisinin omuzuna konmuş. Hep birlikte saraya gitmişler. Onlar ermiş muradına biz çıkalım tahtına.